

Слава Цркве новомученика на Пардусу- Љешанска нахија, богослужио Митрополит Јоаникије

Његово високопреосвештенство Архиепископ цетињски Митрополит црногорско-приморски г. Јоаникије служио је данас Свету архијерејску литургију у Цркви Светог свештеномученика Јоаникија и с њим пострадалих свештеномученика и мученика Митрополије црногорско-приморске на Пардусу у Љешанској нахији, поводом храмовне славе ове светиње.

Протојереј Предраг Шћепановић, парох подгорички у пастирској бесједи након читања Светог Јеванђеља говорио је о страдању Митрополита Јоаникија и избјегличке колоне од Везировог до Зиданог моста у Словенији 1944/45. године.

„Страшно доба. Кажу да је светитељ кога данас прослављамо, гледао да мантијом не дотакне оружје, јер је био свештеник, био је миротворац. Преко Црвеног крста спасио многе. Довијао се како је знао и умио у оним тешким временима. Свештеномученик Јоаникије ће постати нови Арсеније Чарнојевић, повешће нову сеобу, а прва жртва овога збјега, браћо и сестре, то никад не

заборавите је беба Борозан, мушко дијете од два мјесеца које се смрзло на леђима своје мајке у Ветернику, у Братоножићима, јер је тај збјег кренуо 6. децембра, да би 7. јануара у Рудом Митрополит Јоаникије служио Литургију.

Данас, служећи Литургију у овоме светоме храму, не позивамо, не дај Боже, на освету, али позивамо на истину. Ону истину која ће нас ослободити.“

Отац Предраг је потом позвао све нас да имена страдалника, иако немају гробнице, памтимо и да их се кроз служење Литургије сјетимо, али и да се сјетимо градитеља овог храма Цвјетка Вукчевића, храма који је Благовољењем Божијим и трудом нашег Митрополита и Љешана поново подигнут и чији је фрескопис у току.

„Нека је благословен Бог који је диван у светима својим, у Светом Јоаникију свештеночученику и 76 свештеника који су везани бодљикавом жицом, заувјек остали тамо у јаругама, у долинама лијепе земље гдје је пронађено је 600 масовних гробница.“

Отац Предраг Шћепановић је, међу жртвама поменуо и прву жену љекара која је превела Његошев „ Горски вијенац“ на француски језик, која је са осталима заувјек остала у шумама Словеније.

„Свима њима нека је од Господа Бога награда за њихову мученичку крв, страдање и за све оно што су урадили.

Господе, прими њихову жртву, њихову мученичку крв, а нас све сабери, врати нас једне другима и дај нам Господе да се њихова имена више никада не крију него да их носимо у тајанственим ризницама срца свога.

Христос васкрсе, мученици Љешански“ - закључио је протојереј Предраг Шћепановић, парох подгорички.

Његово високопреосвештенство Архиепископ цетињски Митрополит црногорско-приморски г. Јоаникије бесједио је након освештања славског колача.

Подсјетио је на ријечи апостола Павла који је рекао да својом жртвом допуњује страдања Христова, те да, (с обзиром да је језик апостола Павла симболичан и тајанствен), то треба протумачити, не у смислу да Христовом крсту и страдању нешто недостаје, него да апостол Павле иде Христовим путем и наставља Његово дјело- да својим страдањем свједочи вјеру цијелим својим бићем.

Митрополит је казао да су у Цркви свети мученици највише истицани као настављачи Христовога дјела, јер су се сјединили са Христовим страдањем, а Господ је увијек ту уз оне који исповиједају име Његово и даје им силу да непоколебиво издрже страдања.

„Видимо то по многим светим Божијим угодницима, а нарочито по светим мученицима, да су имали ту храброст коју даје само Дух Свети. То није човјечија сила, нити је то херојство као код јунака који у заносу борбе и међусобног рата страдају за свој отаџбину. То је нешто друго и другачије и по квалитету много вриједније, јер је дар Духа Светог Божјега. Тако је Свети свештенотученик Јоаникије, узео крст свога, од Бога повереног му народа, чим је дошао на столицу митрополита црногорско-приморских у тешко вријеме, нешто мало прије рата, а у току рата схватио је своју улогу да је најважније да призива народ на мир и да што више људских живота сачува и записивао је шта је чинио и имамо брилијантна свједочанства која приређујемо за штампу, па ће се видјети да сви они који га клеветају као сарадника, окупатора, да су много промашили и да много нељудски то тумаче.

Права је љубав она која се жртвује за ближње, а жртва за ближње понекад тражи и то да примимо срамоту на себе да би спасили животе својих ближњих и то се тражи понекад.“

Митрополит Јоаникије је потом споменуо и жртву Митрополита Митрофана Бана у вријеме аустроугарске окупације.

„Тако је чинио и блаженопочивши Митрополит Митрофан Бан у вријеме аустроугарске окупације. Ако би се њему приговарало, могло би му се много више приговорити сарадње са окупатором, него Митрополиту Јоаникију. Интересантно, о томе се не говори, међутим један и други су само жељели да заштите свој народ и да што више живота спасу, али није то највећа жртва Митрополита Јоаникија. У току рата, најстрашније је њему било слушати са свих страна, како браћа убијају браћу, а посебно, како убијају његове

свештенике и како их бацају у јаме.

Ево, отац Предраг Шћепановић је лијепо говорио, идемо сваке године, и ми владике кад можемо идемо, иде отац Предраг, иду други свештеници, иде богоми и народ, све више и више, у Словенију. Тамо где је много наших мученика нарочито, чини ми се из Љешанске нахије, богоми има из других мјеста, али некако Љешани су то истакли, и хвала им за то.

Високопреосвећени владика је рекао да, нажалост, рат за комунисте није завршен 1945. године, јер су убијали браћу, као непријатеље на бојном пољу. Говорећи о „правди“ комуниста, Митрополит Јоаникије нам је предочио и страдање Митрополита Арсенија, само зато што је штитио свету вјеру православну и што се супротстављао да се вјера потпуно потисне и обрука и понизи, па је дизао свој глас колико је могао у то вријеме.

„Кад су му судили, изрекли су му једанаест и по година строгога затвора, али да покажу њихову „милост“ (ословили су га свјетовним именом), рекли су: За Вашу антидржавну дјелатност Ви сте по правди овога суда и закона осуђени на 11,5 година. Али због ваших година, због вашег положаја, овај суд је спреман да вам ублажи казну на половину, ако се ви кајете пред овим судом. А он устаје па каже: Ја сам положио архијерску заклету у којој сам рекао да ћу проповедати Свето Јванђеље и штитити свету православну веру и своју Цркву. Ви сте то оцијенили као антидржавну дјелатност, а када бих се ја сад пред вама кајао, онда бих понизио своју Цркву и обрукао своју вјеру. Према томе, господо, осудите ме вашом најстрожом казном. И осудили су га, касније су му ублажавали. Видјели су да су у сваком погледу претјерали.

Али је мученик издржао казну. И није се никад више могао вратити у Црну Гору. Блажо Јовановић, који је имао нешто добро у себи, али ипак је рекао: Не само да се не може вратити у Црну Гору, него неће моћи ни авионом да прелети преко Црне Горе.

Збораше, Митрополит Данило Дајковић када су једном моменту хтјели да поставе другог некога владика за Црну Гору, па он није хтио докле се не сагласи Митрополит Арсеније. А он му каже: Дијете, ако те власт тамо хоће, иди ти, па служи. Био је млади владика, а му се тако обрадио синко. Отиђи ти, па служи. Али запамти, јас сам Митрополит црногорско-приморски.

Дакле, жртва Светога Јоаникија и Светога Арсенија негдје се поклапају. И размишљамо да ли је било теже неколико мјесеци страдања Светога Јоаникија, или 12 и више година страдања, зато што он и кад је ослобођен,

исто је третиран као непријатељ државе, све до смрти Митрополита Арсенија, драга браћо и сестре. А тако се наставило и у вријеме Митрополита Данила Дајковића, међутим он је узео један, други метод и борио се.

Свети Јоаникије је предвидио све шта ће се догодити, кад та дружина преузме власт. И он је говорио: Цркве ће затворити, избациће вјеронауку из школа. Крсну свијећу ће угасити, свештенике ће гонити, као што је и било. Вјеру истријебити, као што су и покушали. Али, није могао да предвиди ни Митрополит Јоаникије, иако је имао, као што је говорио Митрополит Амфилохије, имао је неко виђење од Бога шта ће се догодити, није могао предвидјети да ће комунисти рушити Његошеву цркву, и његов аманет погазити, и светињу оскрнавити, и Црну Гору тако понизити.

Митрополит Јоаникије је истакао да се чини да у духу, рат још увијек траје, и да треба да обиљежимо јаме у којима су скончали мученици, да се покајемо и измиримо; да је било гријеха и са једне и са друге стране, али да су важни помирење и опроштај.

Његово високопреосвештенство Архиепископ цетињски Митрополит црногорско-приморски г. Јоаникије на крају је призвао молитвено заступништво Светога Јоаникија да се вратимо Господу и једни другима, да се у духу обновимо и да обновимо и Ловћенску капелу.

На приједлог тамошњег црквеног одбора, Митрополит Јоаникије је додијелио неколико одликовања за почивше људе који су допринијели изградњи храма: Милорада Вукчевића- дародавца земљишта на којем је изграђен храм, Црветка Вукчевића-првог предсједника одбора за изградњу храма, БранкаЂуришића и адвоката Млађена Мићовића који се правно борио за ову светињу).

На крају се обратио и господин Гојко Радуловић, сестрић дародавца земљишта на ком је изграђен храм.

Лана Остојић

mitropolija.com